

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobkyně: **K. V.**, narozena X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 7. 2022, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 4. 7. 2022, č. j. X, kterým byly zamítnuty její námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2022, č. j. X, jímž žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) odňala žalobkyni od 6. 4. 2022 invalidní důchod, neboť žalobkyně již není invalidní, když podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 21. 2. 2022 poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 25 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně odkázala na obsah svých námitek a konstatovala, že v roce 2017 jí byl přiznán invalidní důchod prvního stupně s tím, že její zdravotní stav se může jen zhoršovat a bude výrazně omezovat její pracovní možnosti. Uvedla, že procentuální pokles její pracovní schopnosti měl být zvýšen o deset procentních bodů pro další onemocnění – např. žilní onemocnění, jež jí znemožňuje delší dobu stát či sedět, křečovitě stavy. Podotkla, že ztuhlost ramene a jeho multidirektivní nestabilita má za následek bolesti zad a krční páteře a ochablé svaly. Žalobkyně konstatovala, že několikrát za měsíc dochází na obstríky. Byla přesvědčena, že její zdravotní stav měl být posouzen podle kapitoly XV, oddílu B, položky 3c nebo 3d přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobkyně poznamenala, že byl posuzován pouze pracovní dotazník z roku 2021, a zdůraznila, že v zaměstnání vykonávala práci provozní, administrativu, řídila osobní automobil, vybalovala zboží, naskladňovala lednice a regály, přičemž v napadeném rozhodnutí byla posuzována jen jako pracovnice v administrativě. Uzavřela, že po dlouhodobé pracovní neschopnosti nastoupila zpět do zaměstnání, nicméně práci nezvládala a na doporučení lékařky ukončila pracovní poměr dohodou ze zdravotních důvodů.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala průběh správního řízení a s odkazem na posudek o invaliditě žalobkyně ze dne 30. 6. 2022 uvedla, že nejsou splněny podmínky trvání invalidity, neboť pracovní schopnost žalobkyně poklesla jen o 25 %. S ohledem na žalobní námítky žalovaná navrhl provedení důkazu posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Ústní jednání soudu

4. Při jednání soudu konaném dne 2. 5. 2023 žalobkyně v plném rozsahu trvala na podané žalobě. Konstatovala, že v roce 2017 bylo v rozhodnutí napsáno, že invalidita je přiznána bez dalších kontrol, neboť zdravotní stav se může jen zhoršit. Podotkla, že patrně z důvodu její pracovní neschopnosti došlo k mimořádné kontrole. Zdůraznila, že její stav je horší, než byl v roce 2015, resp. 2017. Popsala, že v posledním zaměstnání byla v pracovní neschopnosti a na doporučení lékaře z tohoto zaměstnání odešla. Žalobkyně upozornila na skutečnost, že původně jí byla míra poklesu pracovní schopnosti zvýšena o deset procentních bodů z důvodu pracovního zařazení. Konstatovala, že jako osoba invalidní v prvním stupni invalidity nemá zakázáno pracovat a pro ni, pro společnost i pro stát je lepší, aby se snažila pracovat. Trvala na tom, že její stav v roce 2015, resp. 2017, kdy se snažila pracovat, byť s bolestmi, byl stejný jako v roce 2022. Podivila se nad tím, že jí po sedmi letech bylo řečeno, že posudky tří lékařů byly nadhodnoceny, ačkoli zdravotní stav je horší a pracovní možnosti jsou stejné jako v roce 2015, resp. 2017. Žalobkyně navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.
5. Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě a posudek posudkové komise označila za úplný, objektivní a přesvědčivý. Uvedla, že zdravotní stav není neměnný, a i když je stálý, člověk se na své zdravotní postižení postupem doby adaptuje. Pokud žalobkyně nebyla schopna vykonávat dosavadní práci, mohla podle pověřené pracovnice žalované vykonávat práci jinou. Dodala, že žádná posudková komise

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

nepřihlíží k nabídce na trhu práce, není to v kompetenci žalované, nýbrž v kompetenci úřadu práce. Zdůraznila, že zdravotní stav žalobkyně byl z funkčního hlediska nadhodnocen, tedy nedosahoval úrovně 25 %, ale méně, a i s případným zvýšením o deset procentních bodů by nešlo o invaliditu, neboť by nedosáhl 35 %. S ohledem na výsledek posudku posudkové komise navrhla, aby soud žalobu zamítl.

6. Soud při tomto jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 30. 1. 2023 včetně protokolu o jednání posudkové komise.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po uskutečněném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud nejprve konstatuje, že žalobkyně v žalobě odkázala na obsah svých námitek ze správního řízení. K tomuto soud sděluje, že v řízení o správní žalobě se nemůže zabývat argumenty, které žalobkyně uplatnila v námitkách ze dne 7. 4. 2022, byť na ně v žalobě odkázala, jelikož tyto námitky směřovaly proti prvostupňovému rozhodnutí a s ohledem na shora uvedenou dispoziční zásadu není úlohou soudu, aby takové námitky za žalobkyni domýšlel a dotvářel do podoby odpovídající přezkumu napadeného rozhodnutí. Je třeba, aby žalobkyně tvrzené důvody nezákonnosti v žalobě explicitně uvedla podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K tomuto Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 5 Afs 59/2008-79, uvedl: „K odkazu žalobce na obsah odůvodnění svého odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí, Nejvyšší správní soud na tomto místě zmiňuje rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 7 A 147/1999 – 35 ze dne 27. 12. 2001, dle kterého se soud v řízení o správní žalobě nemůže zabývat námitkami, které žalobce uplatnil v rozkladu podaném ve správním řízení, byť i na ně v žalobě sumárně odkázal. Je třeba, aby žalobce tvrzené důvody nezákonnosti v žalobě explicitně uvedl. To je zákonnou náležitostí žaloby (§ 249 odst. 2 o. s. ř.) a jen tímto způsobem mohou být vymezeny hranice soudního přezkumu zákonnosti aktu. Odvolání žalobce směřovalo proti prvostupňovému rozhodnutí správce daně. Žaloba napadá rozhodnutí žalovaného o odvolání žalobce. Tvrzené důvody nezákonnosti je třeba v žalobě explicitně uvést.“ Soud se proto z výše uvedených důvodů obsahem námitek směřujících proti prvostupňovému rozhodnutí nezaobíral.
10. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud připomíná, že každý žalobce je povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS). S uvedenými závěry se zdejší soud plně ztotožňuje a dodává, že se v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže zabývat námitkami, které žalobkyně uplatnila v podání předloženém ve správním řízení (zde v námitkách ze dne 7. 4. 2022), byť žalobkyně na toto podání v žalobě odkázala. Soud zdůrazňuje, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí odvolacího orgánu, a nikoli rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a tudíž žalobní argumentace musí směřovat právě proti rozhodnutí odvolacího orgánu (zde rozhodnutí žalované o námitkách), a nikoli proti prvostupňovému rozhodnutí, které nikterak nereflektuje úvahy žalované vyvolané podáním námitek ze dne 7. 4. 2022. Navíc je zákonným požadavkem [srov. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], aby žalobní body byly v žalobě výslovně vymezeny, čímž je ohraničen rozsah soudního přezkumu. Za žalobní bod přitom nelze považovat obecný či paušální odkaz na určité podání uplatněné ve správním řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 5 Afs 59/2008-79), a to tím spíše, pokud na ně správní orgán reagoval.

11. V projednávané věci se námitkami žalobkyně zabývala žalovaná a své závěry vtělila do napadeného rozhodnutí. Za dané situace se měla žalobkyně v žalobě bránit proti konkrétním závěrům žalované reagujícím na námitky ze dne 7. 4. 2022, což pochopitelně nelze činit prostřednictvím odkazu na toto podání zpracované v době, kdy žalobkyni závěry žalované obsažené v napadeném rozhodnutí ještě nebyly známy. Soud dále podotýká, že není možné, aby za žalobkyni spekulativně domýšlel další argumenty, konkretizoval její obecná tvrzení či vybíral ze spisu ty skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu a přebíral by naopak funkci advokáta žalobkyně (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Afs 171/2021-44). Lze tedy uzavřít, že obecný odkaz žalobkyně na její námitky ze dne 7. 4. 2022 nepředstavuje žalobní bod ani upřesnění či doplnění žalobních tvrzení, neboť nejde o reakci na žalobou napadené rozhodnutí a soudu nepřislouší suplovat žalobkyně tím, že by v námitkách ze dne 7. 4. 2022 vyhledával možné argumenty doplňující její žalobu. Soud proto na základě obecného odkazu žalobkyně nepovažoval argumentaci obsaženou v námitkách ze dne 7. 4. 2022 za žalobní bod a touto se nezabýval.
12. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalovaná přiznala žalobkyni od 28. 7. 2015 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť podle posudku o invaliditě vypracovaného dne 30. 11. 2015 posudkovou lékařkou MUDr. R. S. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Děčín poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 35 % – rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddílu B, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena procentní míra poklesu pracovní schopnosti 25 %, přičemž vzhledem k vlivu postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a na schopnost rekvalifikace byla procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvýšena o deset procentních bodů na celkových 35 %. Dne 30. 11. 2017 se uskutečnila kontrolní lékařská prohlídka, při které posudková lékařka MUDr. R. S. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Děčín posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla ke shodnému závěru jako v předchozím posudku o invaliditě ze dne 30. 11. 2015.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

13. Při mimořádné kontrolní lékařské prohlídce dne 21. 2. 2022 posudková lékařka MUDr. J. C. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Děčín posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddílu B, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí podle posudkové lékařky 25 % s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nemění. Datum zániku invalidity bylo stanoveno na 21. 2. 2022. Na základě tohoto posudku vydala žalovaná dne 8. 3. 2022 výše citované rozhodnutí, jímž žalobkyni od 6. 4. 2022 odňala invalidní důchod, neboť její pracovní schopnost poklesla vlivem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 25 %, přičemž pojištěnec je invalidní, jestliže pokles jeho pracovní schopnosti činí nejmeně 35 %.
14. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky ze dne 7. 4. 2022. Žalovaná si v řízení o námitkách vyžádala nový posudek o invaliditě žalobkyně, který dne 30. 6. 2022 vypracovala posudková lékařka Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem (dále jen „LPS“) MUDr. D. H. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddílu B, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí podle lékařky LPS 25 % s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity nemění. Současně potvrdila datum zániku invalidity 21. 2. 2022. Na základě tohoto nového posudku vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí ze dne 4. 7. 2022, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2022 s odůvodněním, že nejsou splněny podmínky pro trvání invalidity, neboť pokles pracovní schopnosti u žalobkyně činí 25 % a pro trvání invalidity je nutné, aby nastal pokles pracovní schopnosti nejmeně o 35 %.
15. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění platí, že *„[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejmeně o 35 %.“* Z odstavce 2 citovaného ustanovení vyplývá, že pokud pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejmeně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, pokud poklesla nejmeně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a pokud poklesla nejmeně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
16. Pracovní schopnost je definována v § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, podle kterého platí, že *„[p]racovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“* V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejmeně o 35

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

% a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

17. V § 39 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění je dále stanoveno, že „[z]a zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.“ V souladu s odstavcem 6 téhož ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Podle odstavce 7 téhož ustanovení je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
 18. Soud podotýká, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity. Z § 2 odst. 3 této vyhlášky přitom vyplývá, že „[j]e-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.“
 19. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity dále platí, že „[v] případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“
 20. V projednávané věci byl žalobkyni odňat invalidní důchod a její námitky byly zamítnuty, obojí s odůvodněním, že z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 25 %, přičemž pro trvání nároku na invalidní důchod je však nutné, aby míra poklesu pracovní schopnosti byla minimálně 35 %.
 21. Soud připomíná, že jedním z předpokladů pro vznik a trvání nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí splňovala podmínky alespoň prvního stupně invalidity, tedy zda u ní došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, zda žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto se soud touto otázkou nezabýval.
 22. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky LPS o míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Soud se s tímto závěrem lékařky LPS nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci tohoto soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 s. ř. s. v návaznosti na § 77 téhož zákona odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

věcech podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posuzování zdravotního stavu žalobců v soudních řízeních ve věcech důchodového pojištění. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, pokles její pracovní schopnosti, stupeň invalidity a také datum případného zániku invalidity.

23. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované posudkovou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení [předsedkyně MUDr. H. H., lékařka MUDr. I. S. (odbornost – fyziatrie a rehabilitační lékařství) a tajemnice M. V.], posudek ze dne 30. 1. 2023 byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a přímo při jednání komise byla žalobkyně vyslechnuta a vyšetřena odbornou lékařkou z oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy, zprávy, vyšetření a další listiny měla posudková komise k dispozici. Na základě posouzení žalobkyní předložených lékařských zpráv [zejména zprávy MUDr. D. H. ze dne 17. 6. 2022, MUDr. F. P. ze dne 15. 10. 2021 a 18. 10. 2021, MUDr. R. M. ze dne 17. 10. 2019, 22. 12. 2021 a 2. 5. 2022, Mgr. A. M., DiS., (podepsané H. Č., DiS.) ze dne 10. 5. 2022, MUDr. V. D. ze dne 25. 8. 2015 a MUDr. P. N. ze dne 27. 5. 2022], spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín, spisové dokumentace námitkového řízení, zdravotnické dokumentace praktické lékařky MUDr. D. H. a vyšetření žalobkyně při jednání komise pak posudková komise dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (tj. k 4. 7. 2022) žalobkyně nebyla invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť u ní byl shledán pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu toliko o 20 %.
24. Posudková komise konstatovala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je středně těžké omezení funkce levého ramenního kloubu na nedominantní horní končetině s plnou funkcí loketního kloubu a zápěstí, bez funkčního omezení celé pravé dominantní horní končetiny. Posudková komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to podle kapitoly XV – *funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích*, oddílu B – *postižení končetin*, položky 3 – *ztuhnutí nebo omezení pohybu v ramenním kloubu, loketním kloubu / kloubech*, podpoložky 3b – *středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo dvou kloubů, omezení funkce končetiny pro manipulaci a přenášení těžkých předmětů*. Pro toto zdravotní postižení stanovuje vyhláška míru poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 až 25 %. Posudková komise vysvětlila, že nepoužila horní hranici rozmezí z toho důvodu, že se nejedná o postižení jednoho kloubu na dominantní pravé horní končetině, přičemž přihlédla ke stacionárnímu levostrannému cervikobrachiálnímu syndromu v důsledku naučených kompenzačních mechanismů. Posudková komise rovněž uvedla, že žalobkyně byla nadále schopna vykonávat administrativní práce v kombinaci s řízením osobního vozidla, bez zvedání těžkých břemen a zvedání rukou nad horizontálu. Podle posudkové komise tento funkční stacionární nález na levé horní končetině odpovídal charakteru osoby zdravotně znevýhodněné. Posudková komise proto zvolila hodnotu 20 %.
25. Podle posudkové komise byl zdravotní stav žalobkyně přiznáním invalidity prvního stupně v minulosti z funkčního hlediska významně nadhodnocen. Upozornila na to, že v době podání žádosti o invalidní důchod (rok 2015) žalobkyně pracovala od roku 2006 u společnosti DENTIKA s. r. o. jako administrativní pracovnice (práce na PC + řidič osobního vozidla, znalost německého jazyka), přičemž jezdila i dlouhé trasy do zahraničí.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

Posudková lékařka tehdy stanovila procentní míru poklesu pracovní schopnosti 25 % a vzhledem k pracovní profesi ji zvýšila o deset procentních bodů na celkových 35 %, přestože žalobkyně nadále ve stejném úvazku od roku 2006 vykonávala stejnou funkci administrativní pracovnice a řidičky osobního vozu. Posudková komise zároveň zdůraznila, že se jednalo o postižení jednoho ramenního kloubu na nedominantní levé horní končetině s plnou hybností loketního kloubu a zápěstí, s přiměřenou svalovou silou akrálně, přičemž již v té době byl zdravotní stav žalobkyně z funkčního hlediska stacionární. Z těchto důvodů posudková komise shledala závěry posudků o invaliditě ze dne 30. 11. 2015 a 30. 11. 2017 z funkčního hlediska nadhodnocenými.

26. Soud zhodnotil citovaný posudek posudkové komise ze dne 30. 1. 2023, který představuje stěžejní důkaz v tomto soudním řízení, a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován po náležitém posouzení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a přímého vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise specialistkou v oboru fyziatrie a rehabilitační lékařství MUDr. I. S. Posudková komise přitom shodně jako posudková lékařka LPS a posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín vyhodnotila, že žalobkyně není invalidní, neboť míra poklesu její pracovní schopnosti nečiní nejmeně 35 %. Posudková komise zároveň srozumitelně a přesvědčivě vysvětlila, z jakého důvodu stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 20 %, zatímco posudkové lékařky ve správním řízení stanovily míru poklesu pracovní schopnosti na 25 %, a z jakého důvodu shledala dřívější posudky konstatující u žalobkyně invaliditu prvního stupně nadhodnocenými. Z pohledu soudu je proto předmětný posudek úplný, objektivní a přesvědčivý.
27. V této souvislosti soud žalobkyni připomíná, že s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. bylo možné vycházet toliko ze zdravotního stavu, který existoval v době rozhodování žalované, tj. ke dni 4. 7. 2022, a případné zhoršení zdravotních obtíží, ke kterému mohlo dojít po tomto datu, popřípadě vznik nových zdravotních obtíží, nemohou být v tomto řízení nijak zohledněny. Soud je totiž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. výslovně vázán tím, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu musí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a nemůže tudíž brát v potaz změny zdravotního stavu, jež nastaly později. Žalobkyně tak má možnost poukazovat na případné zhoršení svých zdravotních obtíží, které nastalo po 4. 7. 2022 a které by měla mít řádně zdokumentováno lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Dále soud konstatuje, že důvodem pro přiznání a trvání nároku na určitý stupeň invalidity nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho špatném zdravotním stavu. Přiznání, resp. zachování (nesnížení, neodnětí) dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným k tomu příslušnými posudkovými lékaři, resp. posudkovou komisí, kteří jsou povoláni k tomu, aby zhodnotili zdravotní stav, určili rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti i samotnou míru poklesu pracovní schopnosti.
28. S výše popsáním závěrem posudkové komise se soud ztotožnil a za daného stavu věci neshledal potřebu, aby byl posudek posudkové komise ze dne 30. 1. 2023 doplňován či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevnesly ani žalovaná, ani samotná žalobkyně poté, co byly s citovaným posudkem posudkové komise seznámeny. Soud zdůrazňuje, že zdravotní stav žalobkyně byl posouzen dvěma na sobě nezávislými posudkovými lékařkami i posudkovou komisí, přičemž všichni

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

dospěli ke shodnému posudkovému závěru, že žalobkyně není invalidní. Soud nemá pochybnost o správnosti lékařských závěrů posudkové komise, neboť ta své posudkové závěry velmi podrobně a srozumitelně odůvodnila.

29. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět další dokazování, koresponduje s ustálenou judikaturou soudů rozhodujících ve správním soudnictví včetně Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, publ. pod č. 150/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92).
30. Soud nijak nezpochybňuje existenci ani dlouhodobost zdravotních obtíží žalobkyně, které nepochybně působí komplikace a omezení v jejím pracovním i osobním životě, nicméně zdůrazňuje, že trvání nároku na dávku musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, což se v tomto případě nestalo. Posudek posudkové komise podle názoru soudu představuje dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky přednesené žalobkyní, která svůj zdravotní stav popisuje a hodnotí výhradně subjektivně (domáhajíc se klasifikace podle položky 3c nebo 3d namísto všemi posudkovými lékaři shodně zvolené položky 3b), zatímco posudková komise předkládá hodnocení objektivní, vycházející z dostupné zdravotní dokumentace a jejího odborného medicínského posouzení včetně zohlednění žalobkyní udávaných omezení.
31. Výhrady žalobkyně k posudkům o invaliditě vyhotoveným ve správním řízení (že měl být pokles pracovní schopnosti měl být zvýšen o deset procentních bodů pro další onemocnění žalobkyně, že neměla být posuzována výhradně jako administrativní pracovnice, jelikož v předchozím zaměstnání vykonávala nejen administrativní činnosti, že měl být zdravotní stav hodnocen podle kapitoly XV, oddílu B, položky 3c nebo 3d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity) nepovažuje soud za relevantní, neboť pro soud je v tomto soudním řízení klíčový posudek posudkové komise, která žalobkyni osobně vyšetřila, jejím zdravotním stavem se velmi podrobně zabývala, přičemž vycházela ze všech dostupných lékařských zpráv, a onemocnění žalobkyně řádně podřadila pod správné ustanovení přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.
32. Pro úplnost soud dodává, že jediné posudkové lékařské stanovisko, které žalobkyně navštěvuje za účelem řešení svých zdravotních problémů, kompetentní k tomu, aby určili rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, stanovili samotný pokles pracovní schopnosti a určili stupeň invalidity. Jiní než posudkové lékařské stanovisko takovou odbornou kompetenci nemají. Klíčový podklad pro posudkové lékařské stanovisko představují lékařské zprávy jednotlivých odborných lékařů. Za zásadní proto soud pokládá fakt, že posudkové lékařské stanovisko i posudková komise měly k dispozici dostatek lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobkyně, vypracovaných odbornými lékaři, a že jim tyto lékařské zprávy umožnily náležité posouzení zdravotního stavu žalobkyně z hlediska rozsahu zachované pracovní schopnosti, a to i s ohledem na žalobkyní zdůrazňovaná omezení. Soud proto nesdílí názor žalobkyně, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn stav věci.
33. Soud chápe rozčarování žalobkyně z toho, že jí na počátku byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, který jí byl ponechán i po první kontrolní lékařské prohlídce, a že až následně došlo – při nezměněném zdravotním stavu – k odnětí invalidního důchodu. Žalobkyně by si však měla uvědomit, že nikdo není neomylný, a tudíž se i posudkové lékařské stanovisko mohou dopustit chyby při hodnocení zdravotního stavu. Jak vysvětlila posudková komise, zdravotní stav žalobkyně byl v minulosti nadhodnocen. Pokud byl žalobkyni i přesto

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

priznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a tento jí byl po určitou dobu ponechán, ačkoli pro to objektivně nebyly dány podmínky, žalobkyně tím podle názoru soudu získala určitou výhodu v podobě příjmu, který nemusí státu vracet. Posudkový omyl posudkových lékařů tedy žalobkyni přinesl prospěch. Pro úplnost soud dodává, že také podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu může být důvodem zániku nároku na invalidní důchod posudkové nadhodnocení zdravotního stavu při dřívějším uznání invalidity; pokud však dotyčný nesplňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínky invalidity uvedené v § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nárok na invalidní důchod mu zanikl (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2003, č. j. 4 Ads 19/2003-48, ze dne 27. 11. 2014, č. j. 9 Ads 51/2014-27, ze dne 23. 2. 2016, č. j. 2 Ads 280/2015-35, nebo ze dne 28. 6. 2017, č. j. 10 Ads 17/2017-44).

34. Směřem k žalobkyni soud dále uvádí, že za situace, kdy posudková komise nepoužila horní hranici rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti uvedenou v kapitole XV, oddílu B, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (tj. 25 %) a namísto toho zvolila střední hodnotu 20 %, nemohla postupovat podle § 3 předmětné vyhlášky a zvyšovat míru poklesu pracovní schopnosti z důvodu dalších onemocnění (komorbidit) ani z důvodu vlivu zdravotního postižení na schopnost žalobkyně využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace. Zvýšení až o deset procentních bodů je totiž podle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky o posuzování invalidity možné jen v případě, že pokles pracovní schopnosti je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Taková situace ovšem u žalobkyně nenastala, neboť – jak vysvětlila posudková komise – nejedná o postižení ramenního kloubu na dominantní pravé horní končetině, nýbrž na nedominantní levé horní končetině, tudíž nebylo namístě použít horní hranici stanoveného rozmezí, natožpak ji zvyšovat podle § 3 odst. 1 nebo 2 vyhlášky o posuzování invalidity.
35. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, v rozporu se zákonem o důchodovém pojištění, správním řádem či vyhláškou o posuzování invalidity. Soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
36. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobkyní navržené dokazování lékařskou zprávou MUDr. D. H. ze dne 17. 6. 2022 a dalšími lékařskými zprávami (zejména blíže nespecifikovanou lékařskou zprávou MUDr. R. M. z roku 2022), a to pro nadbytečnost. Soud připomíná, že všechny lékařské zprávy měla k dispozici posudková komise (jsou součástí posudkového spisu), řádně je vyhodnotila a soud na rozdíl od ní nemá potřebnou odbornost k tomu, aby sám posoudil, zda skutečnosti v těchto lékařských zprávách měly nějaký vliv na pokles pracovní schopnosti žalobkyně, či nikoli. Soud získal pro své rozhodnutí dostatek skutkových zjištění z obsahu správního spisu a z provedeného dokazování, a proto všechny tyto důkazní návrhy shledal nadbytečnými.
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalované náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
38. Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že případné zhoršení zdravotního stavu, které nastalo po 4. 7. 2022 a které by měla mít řádně zdokumentováno lékařskými zprávami, může uplatnit v případném novém správním řízení o žádosti o invalidní důchod.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 2. května 2023

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..